

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 3/2013

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Advokat Frode Kvernød

Klagen gjelder: Forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om
særskilt kompensasjonsordning.

Beslutningsdato: 13. mai 2013

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Eva Klepsland Drageset
Odd Helge Olsen
Trond Jørgensen

Konklusjon: Klagen tas ikke til følge. Saken hjemvises til ny
behandling i SPK med bakgrunn i nye
opplysninger.

1. Sammendrag av saksgangen

Klagen gjelder krav etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

██████████, født ██████████, heretter kalt skadelidte tjenestegjorde i en kontingent i ██████████ i perioden ██████████ til ██████████. Etter tre uker ble leiren angrepet, slik at personellet måtte gå i «shelter». Ingen ble såret eller skadet, men skadelidte opplevde hendelsen som en ekstrem påkjenning. Den satte en støkk i alle og utgjorde bakteppe for det daglige livet og hendelsene utover i kontingenten. Skadelidte fikk ingen hjelp eller oppfølging etter denne eller andre episoder. Etter tjenesten opplevde skadelidte at han fortsatt var «i beredskap». Han har trukket seg bort fra det sosiale liv. Etter endt tjeneste begynte skadelidte å drikke på kveldene. Alkoholbruken tok seg gradvis opp, og etter en femårsperiode begynte skadelidte å bruke medikamentet Vival. Etter tjenesten fortsatte skadelidte å jobbe i en 100 % stilling som lagerleder i Forsvaret ved ██████████ Flystasjon, der han begynte i 1979.

I forbindelse med skadelidtes søknad om kompensasjon, ble det innhentet spesialisterklæring av spesialist i klinisk psykologi Britt Marit Stokka etter særskilt mandat fra Forsvarsdepartementet. Stokka konkluderte med at skadelidte hadde PTSD og alkoholavhengighetsyndrom som følge av belastninger i ██████████. Invaliditetsgraden ble satt til 25 %.

Statens pensjonskasse (SPK) avslo skadelidtes krav. Begrunnelsen var at han arbeidet i 100 % stilling, slik at det ikke forelå noen varig ervervsmessig uførhet på oppgjørstidspunktet. Skadelidte har tidligere fått innvilget kroner 453 846 basert på 54 % medisinsk invaliditetsgrad etter forskrift om billighetserstatning.

Skadelidte møtte for nemnda sammen med sin advokat og gjorde rede for sitt syn på saken. Det ble opplyst at skadelidte har vært 50 % sykemeldt siden årsskiftet og nå har inngitt søknad om uførepensjon. Prinsipalt ble det fremholdt at det reelt sett foreligger en varig uføregrad selv om skadelidte har vært 100 % i arbeid. Subsidiært ble det anført at saken må få ny behandling når uførevedtak fra NAV foreligger.

2. Nemndas vurdering

Rett på ytelse etter kompensasjonsforskriften forutsetter at man er påført en varig psykisk belastningsskade som følge av tjenestegjøring i internasjonal operasjon. Det er videre et vilkår at den psykiske belastningsskaden har medført varig ervervsmessig uførhet, jf. forskriften § 3.

I foreliggende sak er det med bakgrunn i innhentet spesialisterklæring, uomstridt at skadelidte er påført en psykisk belastningsskade som følge av tjenestegjøringen. Det sentrale spørsmålet i saken er om han er varig ervervsmessig ufør som følge av belastningsskaden, herunder om skadelidte har krav på kompensasjon når han har stått 100 % i arbeid.

Begrepet ervervsmessig uførhet er den samme etter trygderetten og erstatningsretten. Det er et rent økonomisk begrep og knytter seg til den enkeltes evne til å arbeide i et hvilket som helst yrke. Dersom man arbeider i en 100% stilling, er man ikke ervervsufør, med mindre man som følge av skaden har måttet gå over i et annet og lavere betalt arbeid. Skadelidte har stått i samme stilling etter tjenesten som den han hadde før tjeneste. Han har arbeidet i 100% stilling. At innsatsen med å stå i arbeid har kostet ham krefter, danner ikke grunnlag for kompensasjon.

En slik påkjenning kompenseres gjennom billighetserstatningen, hvor han har fått utbetalt maksbeløp.

Formålet med kompensasjonsordningen er å gi kompensasjon på grunn av bortfall av inntekt. Når skadelidte har stått i arbeid, har han ikke lidt et økonomisk tap. Da oppfyller han ikke vilkåret etter forskriften om varig ervervsmessig uførhet. Skadelidtes krav kan derfor ikke tas til følge.

Skadelidte møtte for nemnda og opplyste der at han etter at SPK hadde truffet sitt vedtak, har blitt sykmeldt og at det nå går i retning av 50% uførepensjon. Nemnda har ut fra de nye opplysninger ikke grunnlag for å ta stilling til om skadelidte derved kvalifiserer for kompensasjon. Forutsetningen er at skadelidte er varig ervervsmessig ufør som følge av den psykiske belastningslidelsen. At han pt er sykmeldt er nye opplysninger som SPK må vurdere og ta stilling til. Saken hjemvises derfor til SPK for ny behandling.

Det er fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand for klageomgangen stort kr 38 573,25 inkl. mva. Kravet gjelder en tidsbruk på ca. 19 timer. I tillegg er det fremsatt krav om dekning av reiseutgifter med kr 5 311,-. I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 11, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning klageomgangen. Nemnda har ingen merknader til kravet. Utgiftene dekkes i sin helhet.

3. Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. Saken hjemvises til ny behandling i SPK grunnet nye opplysninger i saken. SPK utbetaler kr. 43 884,25 inkl. mva. for kostnader knyttet til juridisk bistand for klageomgangen, samt dekning av reiseutgifter.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 12. juni 2013

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder